

ضرر اثبات شده برای محصولات تراریخته گزارش نشده است

دبیر شورای مشورتی مرجع ملی ایمنی زیستی درباره عوارض احتمالی عوارض محصولات تراریخته برای مصرف‌کنندگان گفت: براساس پژوهش‌های متعددی که در جهان منتشر شده، تاکنون هیچ ضرر اثبات شده‌ای در مورد محصولات تراریخته در حوزه سلامت و محیط زیست وجود ندارد.

«سمیرا کهک» در گفت‌وگو با خبرنگار علمی ایرنا اظهار داشت: مقالات علمی متعدد و گزارش‌های رسمی زیادی وجود دارند که سلامت این محصولات را تایید می‌کنند که از جمله این گزارش‌ها می‌توان به تحقیق ۱۰ ساله اتحادیه اروپا و گزارش انجمن سلطنتی اروپا و مقالات منتشر شده در مجلات پلاس وان و نیچر اشاره کرد که همگی بر سلامت این محصولات صحت می‌گذارند.

وی افزود: سازمان بهداشت جهانی سلامت محصولات تراریخته‌ای که در بازار تجارت جهانی قرار دارند را مورد تایید قرار می‌دهد زیرا این محصولات، ارزیابی‌های ایمنی زیستی را جهت تایید سلامت پشت سر می‌گذارند.

عضو هیات مدیره انجمن ایمنی زیستی ایران گفت: اکنون ۲۴ کشور در دنیا تولیدکننده محصولات تراریخته و حدود ۱۹۶ کشور از جمله

اتحادیه اروپایی مصرف‌کننده این محصولات هستند. کهک، کشورهای آمریکا، برزیل، آرژانتین، کانادا و هند را تولیدکنندگان عمده این محصولات اعلام کرد و افزود: البته کشورهایمانند ژاپن و استرالیا هم محصولات تراریخته تولید می‌کنند. وی اظهار داشت: آمریکا یک سری محصولات تراریخته تولید می‌کند که فقط برای مصرف داخلی این کشور است و اصلاً صادر نمی‌شود اما مازاد تولید برخی محصولات تراریخته مانند ذرت را به دیگر کشورها صادر می‌کند.

عضو هیات مدیره انجمن ایمنی زیستی ایران ادامه داد: براساس آمارهای سازمان‌های بین‌المللی و سازمان‌های ذی صلاح داخلی، چهار محصول عمده از نوع تراریخته شامل ذرت، سویا، کلزا و پنبه در بازار تجارت جهانی مبادله می‌شوند.

وی درباره نوع محصولات تراریخته وارداتی به ایران گفت: عمده محصولات تراریخته وارداتی به کشور، سویا و ذرت است که به مصرف غذای دام می‌رسد.

دبیر شورای مشورتی مرجع ملی ایمنی زیستی افزود: از سوی دیگر روغن‌های خوراکی با منشا کلزا، سویا و ذرت نیز عمدتاً از نوع تراریخته است که مصرف غذای انسان دارند و گفته می‌شود ذرت‌هایی که جهت تهیه اسنک‌های حجیم استفاده می‌شوند نیز از نوع تراریخته هستند.

براساس گزارش‌های رسیده حدود ۱۵ سال است که این محصولات وارد کشور ما می‌شوند.

**** به زودی تمام شرکت‌های تولید مواد غذایی، برچسب‌های تراریخته را نصب می‌کنند**

وی در پاسخ به این سوال که چرا برخی محصولات تراریخته برچسب ندارند؟ گفت: براساس اظهارات مسئولان وزارت بهداشت، به زودی تمامی شرکت‌های تولید مواد غذایی که از محصولات تراریخته در ترکیبات خود استفاده می‌کنند، ضوابط برچسب‌گذاری این محصولات را رعایت خواهند کرد.

کهک یادآور شد: براساس آئین‌نامه بند ب ماده ۷ قانون ایمنی زیستی و اصلاحیه این آئین‌نامه که اسفند ماه امسال از سوی معاون اول رئیس جمهوری ابلاغ شد و نیز تبصره ذیل بند چ ماده ۳۱ قانون برنامه ششم توسعه، محصولات تراریخته نیازمند برچسب‌گذاری هستند.

وی افزود: بسیاری از شرکت‌های تولیدکننده مواد غذایی برچسب‌گذاری این محصولات را انجام می‌دهند و بسیاری دیگر نیز در حال تهیه و به‌روزرسانی برچسب‌های خود هستند.

کهنک دربارۀ ارتباط روند رو به رشد بیماری‌ها در سال‌های اخیر با مصرف محصولات تراریخته، گفت: پاسخ به این سوال با توجه به اطلاعات موجود و تحقیقات انجام شده، منفی است.

وی افزود: این محصولات ارزیابی‌های ایمنی زیستی را پشت سر می‌گذارند و بعد از تایید سلامتی، مجوز تولید گرفته و وارد بازار می‌شوند؛ فرآیندی که حتی در مورد محصولات ارگانیک هم انجام نمی‌گیرد.

عضو هیات مدیره انجمن ایمنی زیستی ایران ادامه داد: افزایش بیماری‌ها می‌تواند ناشی از عوامل مختلف همچون آلودگی هوا، استفاده از محصولات ارگانیک تقلبی، استفاده از سموم شیمیایی خطرناک و استفاده بی‌رویه از کودهای شیمیایی در کشاورزی باشد.

وی به کشت محصولات تراریخته در کشور اشاره کرد و گفت: شنیده‌ها حاکی از این است که پنبه تراریخته مقاوم به آفات و بی‌نیاز از مصرف سموم در حال ورود به بازار است.

کهنک در پاسخ به این سوال که آیا آزمایشگاهی برای تایید سلامت محصولات تراریخته در کشور وجود دارد؟، گفت: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، ۸ آزمایشگاه همکار و وزارت جهاد کشاورزی نیز دو آزمایشگاه همکار در این زمینه دارند.

وی در پاسخ به اینکه آیا محصولات تراریخته وارداتی مورد ارزیابی مخاطره‌ای قرار می‌گیرد؟، بیان داشت: از سال ۱۳۹۳ در وزارت جهاد کشاورزی و از سال‌های دهه ۸۰ در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، ضوابطی برای ارزیابی محصولات وارداتی تراریخته به کشور شکل گرفت.

دبیر شورای مشورتی مرجع ملی ایمنی زیستی بیان داشت: طبق شیوه‌نامه صدور مجوز وزارت جهاد کشاورزی، محصولات تراریخته‌ای که با هدف مصرف خوراک دام وارد کشور می‌شوند، ضوابط سختگیرانه ایمنی زیستی را برای کسب مجوز طی می‌کنند.

کهنک ادامه داد: از جمله اینکه کشور صادرکننده محصول تراریخته باید خودشان مصرف‌کننده محصولات تراریخته باشند تا امکان صادرات به کشور ما فراهم شود، از سوی دیگر طبق ضوابط وزارت بهداشت، محصولات تراریخته‌ای که برای مصارف انسانی قصد ورود به کشور را دارند باید مجوز غذای انسان از اتحادیه اروپا داشته باشند.

وی خاطرنشان کرد: البته ضوابط دیگری نیز هست و آزمایشگاه‌های همکار برای انجام امور ایمنی زیستی از جمله ردیابی و شناسایی رخدادهای تراریخته در هر دو وزارتخانه بهداشت و جهاد کشاورزی وجود دارند.

کهک به مزیت‌های محصولات تراریخته اشاره کرد و گفت: برخی محصولات تراریخته با هدف ایجاد مقاومت به آفات و بیماری‌ها تولید می‌شوند، پژوهش‌های زیادی در جهان نشان داده‌اند که کشت این نوع محصولات تراریخته، مصرف سموم شیمیایی خطرناک را کاهش می‌دهند.

وی افزود: نتایج یکی از این پژوهش‌ها که در مجله Plos one منتشر شده، نشان می‌دهد که کشت محصولات تراریخته، مصرف سموم شیمیایی آفت‌کش را به میزان ۳۷ درصد کاهش می‌دهد.

کهک ادامه داد: از سوی دیگر برخی از این محصولات با هدف غنی‌سازی مواد غذایی با ویتامین‌ها و مواد معدنی همچون آهن تولید می‌شوند به گونه‌ای که مصرف این محصولات می‌توانند مصرف قرص‌های مکمل ویتامین و مواد معدنی را کاهش دهد و با مصرف خوراکی سبزیجات، به میزان زیادی کمبود این مواد در بدن انسان جبران خواهد شد.

محصولات «تراریخته» یا «اصلاح‌شده ژنتیکی» براساس قانون ایمنی زیستی کشور «محصولات تغییریافته ژنتیکی» هستند که با استفاده از پیشرفت‌های زیست فناوری نوین و به کاربردن ابزارهای مهندسی ژنتیک با الهام از طبیعت تولید می‌شوند.

صفات مفیدی همانند مقاومت به آفات و بیماری‌ها، مقاومت به سموم علف‌کش یا افزایش مواد معدنی و ویتامین‌ها از شاخصه‌های این محصولات است و آنها پس از طی مراحل ارزیابی‌های ایمنی زیستی و زیر نظر دستگاه‌های ذی صلاح، مجوز تولید را دریافت کرده و سپس وارد بازار می‌شوند.